

HIGIENOS INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Studentų g. 45A, 08107 Vilnius, tel. (8 5) 262 4583,
faks. (8 5) 262 4663, el. p. institutas@hi.lt, <https://hi.lt>, e. pristatymo dėžutė 111958286
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111958286

PRANEŠIMAS ŽINIASKLAIDAI

2023 m. rugpjūčio 4 d.

COVID-19 liga – vis dar tarp trijų pagrindinių mirties priežasčių

Lietuvoje pernai mirė 42 884 žmonės (20,5 tūkst. vyrų ir 22,4 tūkst. moterų), t. y. 4 862 asmenimis mažiau negu 2021 metais. Daugiausiai gyvybių nusinešė kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir COVID-19 liga. Pastaroji vis dar laikėsi trijų pagrindinių mirties priežasčių trejetuke.

Mirusiųjų statistika

2022 m. 21,6 proc. mirusių asmenų buvo jaunesni nei 65 m., beveik pusė (45,8 proc.) mirė būdami 65–84 metų, trečdalis (32,6 proc.) – 85 m. ir vyresni.

Ketrios pagrindinės mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai, COVID-19 liga ir išorinės mirties priežastys sudarė 82,4 proc. visų mirties priežasčių. Nuo kraujotakos sistemos ligų mirė daugiau kaip pusė, t. y. 52,2 proc. visų mirusiųjų, nuo piktybinių navikų – 18,4 proc., nuo COVID-19 ligos – 6,1 proc. (2021 m. COVID-19 sudarė 14,7 proc. visų mirties priežasčių), nuo išorinių mirties priežasčių – 5,4 proc. visų mirusiųjų.

Vyrų mirties priežastys

2022 m. dažniausios vyrų mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos (46 proc.), piktybiniai navikai (20,9 proc.), išorinės mirties priežastys (8,1 proc.), COVID-19 liga (6,2 proc.), virškinimo sistemos ligos (5,6 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos ligų** (9 410 mirčių) vyravo išeminės širdies ligos (61,3 proc. visų vyrų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų) ir smegenų kraujagyslių ligos (21,2 proc.).

Nuo **piktybinių navikų** mirė 4 278 vyrai. Trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai sudarė 20,1 proc., priešinės liaukos – 11,7 proc., skrandžio – 7,6 proc. mirusiųjų nuo piktybinių navikų vyrų mirties priežasčių.

Nuo **COVID-19** ligos mirė 1 260 vyrų (2,6 karto mažiau, nei 2021 m.), daugiau nei trys ketvirtadaliai jų (85 proc.) – vyresni nei 65 m.

Iš 1 658 dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusių vyrų 60,5 proc. mirė dėl nelaimingų atsitikimų (įvykus transporto įvykiui, nukritus, paskendus, sušalus, atsitiktiniai apsinuodijus), 25,7 proc. – dėl savižudybių. 66,2 proc. mirusiųjų amžius iki 65 m.

Nuo **virškinimo sistemos** ligų mirė 1 153 vyrai (43,5 proc. – nuo kepenų cirozės ir fibrozės, 27,8 proc. – nuo alkoholinės kepenų ligos).

Moterų mirties priežastys

2022 m. dažniausios moterų mirties priežastys – kraujotakos sistemos ligos (58,4 proc.), piktybiniai navikai (16,1 proc.), COVID-19 liga (6,0 proc.), virškinimo sistemos ligos (4,7 proc.) ir išorinės mirties priežastys (3 proc.).

Tarp **kraujotakos sistemos** ligų (1 3093 mirtys) vyravo išeminės širdies ligos (58,4 proc. visų moterų mirčių nuo kraujotakos sistemos ligų), smegenų kraujagyslių ligos (26,3 proc.) ir hipertenzinės ligos (9,3 proc.).

Dažniausios mirties priežastys tarp 3 621 nuo **piktybinių navikų** mirusių moterų – krūties (15,3 proc.), storosios žarnos (8,1 proc.), kasos (7,8 proc.), bei trachėjos, bronchų ir plaučių (7,3 proc.) piktybinių navikai.

Trečioje vietoje moterų mirties priežasčių struktūroje – **COVID-19** liga. Nuo jos mirė 1 346 moterys, 93,3 proc. – vyresnės nei 65 m.

Ketvirtoji pagrindinė moterų mirties priežastis – **virškinimo sistemos** ligos. Nuo jų mirusių 1 053 moterų dažniausios mirties priežastys – kepenų cirozė ir fibrozė (21,0 proc.) bei skrandžio, dvylikapirštės žarnos ir gastrojejuninės opos (15,1 proc.).

Dėl **išorinių mirties priežasčių** mirusių 678 moterų didžiausia dalis (69,3 proc.) mirė dėl nelaimingų atsitikimų, nusizudė – 14,9 proc. Daugiau nei trečdalis (38,3 proc.) moterų mirė nesulaukusios 65 m. amžiaus.

Darbingo amžiaus gyventojų mirties priežastys

2022 m. mirė 9 140 darbingo amžiaus gyventojų (16–64 m.), iš kurių 70,6 proc. – vyrai, 29,4 proc. – moterys.

Didžioji dalis darbingo amžiaus vyrų mirė nuo **išeminių širdies ligų** (18,8 proc.), virškinimo organų piktybinių navikų (7,1 proc.) ir kepenų ligų (6,9 proc.).

Darbingo amžiaus moterų mirė 2,4 karto mažiau negu darbingo amžiaus vyrų. Nuo **išeminių širdies ligų** mirė 11,1 proc. 16–64 m. amžiaus moterų, nuo kepenų ligų – 10,2 proc., nuo virškinimo organų piktybinių navikų – 9,2 proc.

Vaikų ir kūdikių mirties priežastys

Nuo 2014 m. stebimas 1–17 metų amžiaus mirusių vaikų skaičiaus mažėjimas. 2022 m. mirė 58 1–17 metų amžiaus vaikai (35 berniukai ir 23 mergaitės). Tai yra 57 proc. mažiau nei 2014 m. Dažniausios šio amžiaus vaikų mirties priežastys – išorinės (37,9 proc.), piktybiniai navikai (15,5 proc.) ir nervų sistemos ligos (12,1 proc.). Dėl išorinių mirties priežasčių mirė 22 vaikai (16 berniukų ir 6 mergaitės) (4 vaikais mažiau nei 2021 m.).

2022 m. mirė 67 kūdikiai (vaikai iki 1 metų). Palyginti su 2021 m., 6 kūdikiais mažiau. Iš viso mirė 37 berniukai ir 30 mergaičių. Pagrindinės kūdikių mirties priežastys buvo **perinatalinio laikotarpio ligos** (40,3 proc.) ir **įgimtos formavimosi ydos** (40,3 proc.).

Apibendrinti 2022 m. mirties priežasčių duomenys skelbiami Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus specialistų parengtame leidinyje „Mirties priežastys 2022“. Šį leidinį galima atsisiųsti apsilankius Higienos instituto svetainės www.hi.lt skiltyje „Leidiniai“ -> „Sveikatos statistikos leidiniai“ (<http://hi.lt/lt/mirties-priezastys.html>).

Papildomą informaciją teikia Higienos instituto Sveikatos informacijos centro Mirties atvejų ir jų priežasčių stebėsenos skyriaus vadovė Rūta Ustinavičienė tel. (8 5) 277 3304, el. paštu ruta.ustinaviciene@hi.lt.

<p style="text-align: center;">Cituoiant ar kitaip naudojant šiame pranešime esančią informaciją, prašome nurodyti jos šaltinį.</p>
--